

защото тѣ сж били прѣдизвикани отъ тѣхнитѣ установени конституционни власти, българскиятъ народъ не е заслужилъ сждбата, която го постигна, защото войната противъ съюзниците му се наложи отъ неотговорни елементи, защото отговорното българско правителство рѣши веднага да се спре войната, а отговорнитѣ правителства на Сърбия и Гърция не се съгласиха да я спратъ. И ако има що-годѣ справедливостъ у чуждитѣ лѣтописци на лѣтошнитѣ ужаси на балканския полуостровъ, тѣ ще признаятъ, че виновнитѣ на тия ужаси не сж българскиятъ народъ и неговото конституционно правителство, а неотговорни елементи въ България и отговорни правителства въ други страни... И ще прѣкратятъ вече тия публицисти своето нерицарско тъпчение на единъ народъ, поваленъ отъ петима съсѣди. Не писаха ли сжщитѣ миналия октомври, по поводъ праздненствата на стогодишнината отъ битката на Лайпцигъ, че безславна бѣ побѣдата спечелена при битка на петима противъ единъ? 157,000 души французи се били при Лайпцигъ противъ 350.000 съюзници. И ако славата се колебае, кои отъ воюващитѣ да увѣнчае, българитѣ при послѣднитѣ си нещастия не заслужаватъ ли повече справедливостъ, повече почитъ?

И съ друго може да се утѣшава българскиятъ народъ. То е това чудесно спокойствие, съ което той посрѣщна лютитѣ рани, нанесени на неговото тѣло и на неговата душа. Когато подобни рани сж се посрѣщали въ други страни съ кръвопролитни революции и потресни безначалия, у насъ тѣ се посрѣщнаха съ многознаменателния, наистина, но миренъ протестъ на избирателното тѣло. Мълча народътъ у насъ, но за всички бѣ явно, че никога отъ колкото въ тоя случай не бѣ по на мѣстото си прочутата дума на Мирабо: „Мълчанието на народитѣ е урокътъ на царетѣ“. Мълча той, но когато проговори, чрѣзъ избирателнитѣ бюлетини, очуди само ония, които не го познаватъ. Той недвусмисленно се произнесе противъ всѣкакви авантюри. Горчиво обаче ще се каятъ ония, които отъ неговия вотъ заключатъ, че той е противъ външни авантюри само. Той е и противъ вътрѣшни, противъ всѣкакъвъ прѣвратъ, противъ всѣкакви неприими партизански интереси, които се турятъ по-горѣ отъ общитѣ народни интереси.